

Číslo jednací: 31A 1/2015 - 37

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové, soudkyně JUDr. Jany Kábrtové a soudce Mgr. Tomáše Blažka ve věci žalobce: **Ing. J.K.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. srpna 2015, č. j. 21049-2/DS/2015/Er,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. srpna 2015, č. j. 21049-2/DS/2015/Er, a rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové ze dne 25. května 2015, č. j. MMHK/093567/2015, se **z r u š u j í** a věc se **v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 11 228 Kč k rukám Mgr. Jaroslava Topola, advokáta se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, a to do deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Výše označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové, odboru správního (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 25. 5. 2015, č. j. MMHK/093567/2015, kterým správní orgán prvního stupně uložil žalobci dle § 125f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), pokutu ve výši 1 500 Kč a povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč. Podle správního orgánu prvního stupně se žalobce dopustil správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu tím, že jako provozovatel vozidla, v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu, nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Dne 12. 10. 2013 v době od 8:30 hodin do 8:40 hodin totiž strážníci Městské policie Hradec Králové zjistili v Labské kotlině před domem č. p. 991 v Hradci Králové stání motorového vozidla tov. značky VW Passat, jehož provozovatelem je žalobce, a to bez platné parkovací karty. V daném úseku přitom platí dopravní značka IP 26a Obytná zóna a dále dodatkové tabulky s texty: POZOR V CELÉ ZÓNĚ PŘEDNOST ZPRAVA; STÁNÍ POUZE S PARKOVACÍ KARTOU; PO-PÁ 6–18 HOD. SO - 8-16 HOD.

Žalovaný po přezkoumání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a řízení předcházejícího jeho vydání neshledal v těchto rozpor s právními předpisy. Na základě oznámení policie o spáchání přestupku nezjištěnou osobou zaslal správní orgán prvního stupně žalobci, jakožto provozovateli vozidla, výzvu k úhradě peněžitě částky nebo sdělení totožnosti řidiče vozidla, která byla žalobci doručena dne 10. 2. 2014. Žalobce sice prostřednictvím své zástupkyně – společnosti FLEET Control, s.r.o. – dne 28. 2. 2014 sdělil správnímu orgánu prvního stupně totožnost údajného řidiče vozidla, čímž využil možnosti zbavit se objektivní odpovědnosti za správní delikt dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, nicméně předvolání k podání vysvětlení, ze dne 7. 5. 2014, zasláné tomuto řidiči, se správnímu orgánu prvního stupně vrátilo zpět jako nedoručitelné, s poznámkou doručovatele ze dne 9. 5. 2014, že se adresát odstěhoval. Údaje poskytnuté žalobcem tak nevedly ke zjištění konkrétní osoby řidiče, resp. na základě těchto údajů se osobě žalobcem označené jako řidič nepodařilo výzvu shora uvedenou v zahraničí doručit. Proto byla věc podezření neznámého pachatele ze spáchání přestupku správním orgánem prvního stupně dne 4. 7. 2014 podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1999 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), odložena. Současně bylo s žalobcem (provozovatelem vozidla) zahájeno řízení o správním deliktu provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Dle žalovaného byly splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o správním deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, přičemž správní orgán prvního stupně dostatečně prokázal, že žalobce se tohoto správního deliktu dopustil. Sankci uloženou správním orgánem prvního stupně ve výši 1 500 Kč považuje žalovaný za zcela přiměřenou a odůvodněnou.

II. Obsah žalobních námitek

Žalobce předně namítá, že řízení o správním deliktu zahájil správní orgán prvního stupně v rozporu s § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, neboť před jeho zahájením neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, které je pro žalobce nesrozumitelné, není zřejmé, zda výzva k podání vysvětlení byla řidiči vůbec doručena. Pokud by řidič výzvu neobdržel, má žalobce za to, že správní orgán prvního stupně měl v pokusu o doručení výzvy k podání vysvětlení pokračovat. Jako příklad uvádí, že správní orgán prvního stupně měl např. požádat o součinnost jiné správní orgány, Velvyslanectví Polské republiky, měl opětovně předvolat žalobce, který by mu sdělil současné místo pobytu řidiče atd. Naopak pokud by výzva k podání vysvětlení řidiči vůbec nebyla doručena, měl správní orgán prvního stupně vyzvat řidiče vozidla k podání vysvětlení znovu, či přistoupit k příslušným pořádkovým opatřením. Krok, ke kterému přistoupil správní orgán prvního stupně, tedy následné odložení věci neznámého pachatele dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, považuje žalobce za předčasný.

Žalobce dále namítá, že byl postupem správního orgánu prvního stupně spočívajícím v nenařízení ústního jednání krácen na svém právu dle čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), jakož i čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Správnímu orgánu prvního stupně žalobce dále vytýká, že nijak neprokázal, že by automobil žalobce byl zaparkován v působnosti dopravní značky IP 26a Obytná zóna s dodatkovou tabulkou, neboť tato skutečnost vyplývá pouze z úředního záznamu, který nemůže být dle žalobce považován za důkazní prostředek a nemůže jím být proveden důkaz.

Závěrem žalobce namítl, že správní delikt provozovatele vozidla je již promlčen. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ani zákon o silničním provozu totiž nestanoví lhůtu k projednání správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu. Správní delikt musí vykazovat znaky přestupku [§ 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu], avšak po uplynutí jednoleté lhůty tyto vykazovat nemůže, neboť jediným znakem přestupku po jednom roce od jeho spáchání je jeho neprojednatelnost. V souvislosti s tím odkázal na Metodiku k usměrnění některých správních činností obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, krajských úřadů a Magistrátu hl. m. Prahy v souvislosti se změnou zákona č. 361/2000 Sb. zákonem č. 297/2011 Sb., vydanou Ministerstvem dopravy pod č. j. 8/2013-160/OST/5.

Navrhl proto, aby krajský soud zrušil jak napadené rozhodnutí, tak rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný k výzvě předsedkyně senátu dle § 74 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), aby předložil své vyjádření k žalobě, dne 19. 10. 2015 sdělil krajskému soudu, že napadené rozhodnutí postoupil k přezkumnému řízení nadřízenému správnímu orgánu, Ministerstvu dopravy. Dle

návrhu na přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, který žalovaný soud rovněž doručil, si je žalovaný vědom svého pochybení spočívajícího v chybném potvrzení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Sám žalovaný tedy své rozhodnutí považuje z důvodu prekluze a s ní spojeným zánikem odpovědnosti za správní delikt za vydané v rozporu s právními předpisy.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního soudního řádu správního. Učinil tak bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s.; žalobce udělil k takovému postupu souhlas výslovně, žalovaný implicitně (dle § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s.). Žalobu shledal důvodnou.

Jako první považoval krajský soud za vhodné posoudit poslední ze vznesených námitek, tedy námitku promlčení správního deliktu provozovatele vozidla (žalobce). Tak jako tak by se totiž promlčením, respektive prekluzí (což je z pohledu právní teorie vhodnější pojem pro zánik odpovědnosti za správní delikt), musel zabývat přednostně z úřední povinnosti (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004 – 39). V případě, že by dovodil prekluzi odpovědnosti žalobce za předmětný správní delikt, stalo by se posouzení ostatních námitek již nadbytečným.

V platné právní úpravě obsažené v zákoně o silničním provozu v rozhodném období (znění účinné do 6. 11. 2014) nebyla stanovena prekluzivní lhůta pro zánik odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla – nepodnikající fyzické osoby. V § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu byl upraven zánik odpovědnosti právnické osoby za správní delikt. Na něj navazující odst. 5 stanovil, že na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby. Dále zde bylo uvedeno, že totéž platí obdobně pro odpovědnost fyzické osoby za správní delikt podle § 125d. Ustanovení § 125d pak definovalo určité správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob. K zániku odpovědnosti fyzické osoby za správní delikt dle § 125f zákon o silničním provozu (stejně jako jiné zákony) mlčel. Došlo tedy k situaci, kdy, zřejmě v důsledku opominutí zákonodárce, § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu, upravující lhůtu pro zánik odpovědnosti za správní delikt, bylo možné použít pouze na správní delikty dle § 125f téhož zákona spáchané osobami právnickými či fyzickými, kdy však u fyzických osob se jednalo pouze o jednání spáchané při jejich podnikání nebo v přímé souvislosti s ním. Lhůta pro zánik odpovědnosti u správních deliktů spáchaných dle § 125f zákona o silničním provozu ostatními fyzickými osobami stanovena nebyla. K nápravě uvedeného opomenutí došlo teprve novelou zákona o silničním provozu provedenou zákonem č. 230/2014 Sb., která nabyla účinnosti 7. 11. 2014.

Krajský soud je však názoru, že není přípustné, aby u některého typu správního deliktu prekluzivní lhůta pro zánik odpovědnosti neexistovala, a to jenom proto, že ji pro takový typ správního deliktu zákonodárce opomněl zakotvit. Řízení o správních deliktech je třeba považovat za řízení o trestním obvinění ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy (srovnej např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze

dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010 – 82, nebo na něj navazující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2013, č. j. 4 As 34/2013 – 24), správní delikty provozovatele vozidla v tomto nejsou výjimkou. V řízeních o správních deliktech provozovatele vozidla proto musí být přiměřeně zachována práva, která požívají obvinění v trestním řízení. Trestní zákoník u drtivé většiny trestných činů stanoví, že trestní odpovědnost za ně zaniká uplynutím různě dlouhé promlčecí doby. U nejméně závažných trestných činů jde o lhůtu tří let (§ 34 odst. 1 trestního zákoníku). Správní delikty jsou přitom trestním jednáním s výrazně nižší mírou společenské škodlivosti.

Za těchto okolností je dle krajského soudu nutné stanovit lhůtu pro zánik odpovědnosti u správních deliktů spáchaných dle § 125f zákona o silničním provozu (ve znění účinném do 6. 11. 2014) ostatními fyzickými osobami za použití analogie zákona. Jako nejprůběhavější se jeví postupovat v analogii se zákonem o přestupcích, a to hned z několika důvodů. Předně, jedním z definičních znaků správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu je, že porušení povinnosti řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku dle zákona o silničním provozu. Rovněž společenská škodlivost přestupku a tohoto typu správního deliktu je z daného důvodu prakticky shodná, blízké jsou si i druhy a výše sankcí za tato jednání zákonem vymezené.

Dle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích ve znění účinném v rozhodném období (do 30. 9. 2015) nelze přestupek projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok. V přezkoumávané věci byl přestupek spáchán 12. 10. 2013. Ve lhůtě jednoho roku od jeho spáchání, tedy do 12. 10. 2014, správní řízení o správním deliktu provozovatele vozidla pravomocně skončeno nebylo. Lhůta pro zánik odpovědnosti žalobce za spáchaný správní delikt tak zanikla. Rozhodoval-li správní orgán prvního stupně v řízení o jiném správním deliktu dne 25. 5. 2015, měl řízení dle § 66 odst. 2 správního řádu, při analogickém použití § 76 odst. 1 písm. f) přestupkového zákona, zastavit. S ohledem na to, že ve věci rozhodl jinak, měl rozhodnutí správního orgánu prvního stupně jako nezákonné zrušit odvolací orgán, tedy žalovaný.

Ostatně obdobně posoudil otázku zániku odpovědnosti fyzické osoby za správní delikt podle § 125f zákona o silničním provozu již Krajský soud v Hradci Králové v rozsudku ze dne 25. 2. 2016, č. j. 30A 80/2015 – 43, nebo Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 19. 1. 2017, č. j. 30A 31/2016 – 35.

V. Závěr a náklady řízení

Z důvodu shora uvedeného nezákonného postupu správních orgánů obou stupňů, které nerespektovaly uplynutí lhůty pro zánik odpovědnosti žalobce za dotčený správní delikt, rozhodl krajský soud tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku. Zrušil tedy rozhodnutí žalovaného i jemu předcházející prvoinstanční rozhodnutí ve smyslu § 78 odst. 1 a 78 odst. 3 s. ř. s. a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž budou správní orgány právními názory krajského soudu vyslovenými v tomto zrušujícím rozsudku vázány (§ 78 odst. 4, odst. 5 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný (napadené rozhodnutí bylo zrušeno), a proto má právo na náhradu nákladů řízení.

Žalobce v podané žalobě vyčíslil náklady řízení na částku 15 342 Kč, sestávající ze soudního poplatku a tří úkonů právní služby (příprava a převzetí zastoupení, žaloba, replika). Ze spisu však vyplývá pouze náklad na zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a dále náklady právního zastoupení spočívající, v návaznosti na vyhlášku č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „advokátní tarif“), pouze ve dvou úkonech: příprava a převzetí zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu] a sepsání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] po 3100 Kč dle § 7 bod 5 a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu. Žalobce totiž žádnou repliku k vyjádření žalovaného soudu nezaslal. Za úkony právní služby tedy činí odměna 6200 Kč, k čemuž je nutné přičíst hotové výdaje dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 2 x 300 Kč, což je dohromady 6800 Kč. Tato částka se dále zvyšuje o DPH ve výši 21 %, neboť zástupce žalobce soudu doložil, že je plátcem této daně, tj. na částku 8228 Kč. Celkové náklady řízení tak dosáhly výše 11 228 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 31. březen 2017

JUDr. Magdalena Ježková
předsedkyně senátu